

TRENING MODUL ZA EKSPERTE/KINJE

O TRENING MODULU

Trening modul je namijenjen ekspertima i ekspertkinjama koji/e se u svom radu susreću ili bi se mogli susresti sa žrtvama rodno uvjetovanog nasilja. Svrha treninga je povećati svijest o rodnouvjetovanom nasilju među ekspertima/kinjama koji se bave navedenim problemom, ali i senzibilizirati ih po pitanju pristupa žrtvi. Također, cilj je i povećati opće znanje o problemu rodnouvjetovanog nasilja među dionicima/ama unutar sustava podrške ženama žrtvama kao i promicati umrežavanje i raspravu među istima te na taj način potaknuti suradnju između pojedinih sektora.

Trening se temelji na principu kaskadnih treninga kroz koje polaznici/e stječu znanja i informacije o samoj materiji, alate za njihovu primjenu, ali i alate i metodologiju za daljnji prijenos znanja (trening trenera) u svojoj zajednici.

Trening modul se metodološki i sadržajno temelji na edukacijskim materijalima Vijeća Europe te rezultatima istraživanja provedenog u sklopu projekta HELPLINE financiranog sredstvima Rights, Equality and Citizenship programa Europske unije.

Materijali uključuju i tumačenja pojedinih odredbi Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (tzv. Istanbulske konvencije), te znanstvenih i stručnih članaka na temu primjene pojedinih odredbi Konvencije.

Svaki trening sastoji se od dolje definiranih tema koje se obrađuju kroz prezentaciju informacija, prezentaciju dosadašnje prakse u drugim zemljama koje su ratificirale konvenciju, te praktičnih vježbi i rasprave sudionika/ica treninga.

Ovim treningom žele se razviti sljedeće vrijednosti kod sudionika:

1. Empatija
2. Razumijevanje bez osuđivanja
3. Solidarnost
4. Otvorenost
5. Osviještenost

Trajanje trening modula:

Ukupno je predviđeno održavanje 6 treninga. Predviđeno trajanje svakog pojedinačnog treninga je 5 sati od čega se prvih pola sata sudionici/e upoznaju, a zadnjih pola sata evaluiraju trening.

Mjesto održavanja modula i materijali:

Trening se održava u prostoriji koja je opremljena računalom, projektorom, zvučnicima i pokazivačem. Za održavanje treninga potrebno je pripremiti i dodatne materijale, kao što su flipchart, papiri, penkale.

Sadržaj trening modula:

- Treninzi predviđaju višestupanjsku, specifičnu edukaciju predstavnika pravosuđa, policije, centara za socijalnu skrb, medicinskog osoblja i drugih relevantnih dionika/ca sustava podrške ženama žrtvama nasilja:
- Sadržaj Konvencije, tumačenja pojedinih odredbi i njihovu primjenu
- Multisektorski pristup implementaciji Konvencije: izazovi, iskustva drugih zemalja i prijedlozi za osiguranje efikasnosti, transparentnosti i brže razmjene informacija
- Pristup prevenciji, borbi protiv nasilja i zaštiti temeljen na ljudskim pravima i stavljanje žrtve u središte postupaka i procesa
- Primjena Konvencije za predstavnike pravosuđa
- Primjena Konvencije za predstavnike policije s fokusom na zaštitu žrtve i prevenciju re-viktimizacije
- Primjena Konvencije u radu centara za socijalnu skrb s fokusom na prevenciju i postupanje sa žrtvama nasilja, te metodologijama za procjenu rizika

— Rezultati treninga:

1. unaprijeđena međusektorska suradnja među relevantnim dionicima sustava podrške ženama žrtvama nasilja
2. sistematizirana znanja iz područja pomoći i podrške ženama žrtvama nasilja
3. sudionici senzibilizirani po pitanju pristupa žrtvi

UVOD I UPOZNAVANJE

Upoznavanje sudionika prva je aktivnost svakog od treninga, a provodi se s ciljem stvaranja grupne kohezije što posljedično može dovesti do buduće suradnje u radu sa ženama žrtvama nasilja. Prethodno je izuzetno bitno ukoliko se radi o sudionicima iz različitih sektora s obzirom da je jedan od ciljeva provođenja treninga upravo i unaprijeđenje multisektorske suradnje.

NAZIV TEME:	Uvod i upoznavanje
CILJEVI:	<ul style="list-style-type: none"> • upoznati sudionike • započeti s procesom stvaranja grupne kohezije • predstaviti program rada
VRIJEME:	30 minuta
POTREBE SUDIONIKA/CA:	Da bi se napravila ugodna radna atmosfera, sudionici se trebaju osjećati opušteno i sigurno. Osim toga, međusobno upoznavanje, utječe na stvaranje grupne kohezije, što je važno za usvajanje znanja i vještina u sljedeća dva dana.
MATERIJALI I OPREMA:	Računalo, projektor, pokazivač, papiri, penkale, loptica
AKTIVNOSTI I METODOLOGIJA KOJA SE KORISTI U SESIJAMA:	Uvod i dobrodošlica (10 minuta) Sudionike se pozdravlja i zahvaljuje im se na dolasku te im se predstavljaju predavači. Ukratko im se predstavlja plan i program rada. Upoznavanje (20 minuta) Sudionici se ukratko predstave i svaki od njih istakne koja su njegova/njena očekivanja od treninga.
SUDIONIK/CA	<ul style="list-style-type: none"> • upoznaje druge sudionike • osvijesti vlastita očekivanja
REZULTATI AKTIVNOSTI:	Sudionici su se međusobno upoznali. Započela se stvarati grupna kohezija.

EVALUACIJA TRENINGA

Posljednja aktivnost svakog treninga je evaluacija treninga. Cilj ove aktivnosti je evaluirati lekcije i predavača/icu, sagledati korisnost treninga te procijeniti vlastito zadovoljstvo istim.

NAZIV TEME:	Evaluacija treninga
CILJEVI:	<ul style="list-style-type: none"> • evaluirati odrađene vježbe i predavanja kroz treninge • preispitati korisnost treninga • istražiti zadovoljstvo sudionika
VRIJEME:	30 minuta
POTREBE SUDIONIKA/CA:	Da bi se provjerilo zadovoljstvo sudionika sa trenerima i samim radionicama potrebno je čuti povratne informacije od sudionika. Osim toga bitno je provjeriti koliko su sudionici trening smatrali korisnim i relevantnim.
MATERIJALI I OPREMA:	A4 papiri, penkale
AKTIVNOSTI I METODOLOGIJA KOJA SE KORISTI U SESIJAMA:	<p>Pisani evaluacijski upitnik (5 minuta) Sudionicima se dijele standardizirani pisani evaluacijski upitnici kojim se provjerava zadovoljstvo s trenerima, radionicama, predavanjima i treningom općenito.</p> <p>Usmena povratna informacija (10 minuta) Svaki sudionik izražava svoje osjećaje nakon završenog treninga i daje povratne informacije</p>
SUDIONIK/CA	Sudionici procjenjuju odrađene vježbe i predavanja te korist treninga i na taj način pružaju vrijednu informaciju o samom trening modulu kao i o potencijalnim promjenama koje je potrebno uvažiti kako bi se isti usavršio i prilagodio budućim potrebama.
REZULTATI AKTIVNOSTI:	Trening modul evaluiran i dobijena povratna informacija o korisnosti istoga.

○ Prvi trening

NAZIV TEME:	Sadržaj Konvencije, tumačenja pojedinih odredbi i njihovu primjenu
SADRŽAJ:	<p>Svrha Konvencije, opseg primjene i definicije</p> <p><i>Due diligence</i> standard-značenje i primjena</p> <p>Pojam rodne ravnopravnosti i zabrana diskriminacije</p> <p>Obaveze koordinacije, prikupljanja podataka, praćenja, evaluacije i izvještavanja</p> <p>Obaveze države vezane uz prevenciju i ranu detekciju nasilja</p> <p>Obaveze vezane uz podršku žrtvi (opći sustavi podrške, specijalne vrste podrške, skloništa, telefonske linije, podrška žrtvama seksualnog nasilja i djeci žrtvama nasilja i djeci svjedocima)</p> <p>Obaveze države vezane za nadogradnju i primjenu materijalno pravnih odredbi (građanskopravni mehanizmi, naknada štete, definiranje prekršajnih i kaznenih djela uhođenja, psihološkog nasilja, fizičkog nasilja, seksualnog nasilja itd.)</p> <p>Jurisdikcija</p> <p>Sankcije i mjere , otegotne okolnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Istraga, kazneni progon, procesno pravo i zaštitne mjere <p>Metode procjene i upravljanja rizicima</p>
VRIJEME:	4 sata
POTREBE SUDIONIKA/CA:	Sudionike/ce je potrebno upoznati s osnovnim pojmovima i obvezama kako bi iste bolje razumjeli i lakše ih primjenjivali u praksi
MATERIJALI I OPREMA:	Računalo, projektor, pokazivač, prezentacija
METODE RADA:	Predavanje uz prezentaciju Grupna diskusija
REZULTATI AKTIVNOSTI:	Sudionici su kroz odslušano predavanje upoznati s osnovnim pojmovima i obvezama; usvojili su osnovna znanja važna za kvalitetan rad u praksi te su dodatno osvijestili problematiku rodnouvjetovanog nasilja

○ **Drugi trening**

NAZIV TEME:	Multisektorski pristup implementaciji Konvencije: izazovi, iskustva drugih zemalja i prijedlozi za osiguranje efikasnosti, transparentnosti i brze razmjene informacija
SADRŽAJ:	<p>Uloga multisektorskih nacionalnih i regionalnih timova</p> <p>Obveze država prema članku 10. Istanbulske konvencije</p> <p>Odabrana nacionalna koordinacijska tijela: stečena iskustva u provedbi koordinacijskog mehanizma prema članku 10 Istanbulske konvencije</p> <ul style="list-style-type: none"> • Švedska • Španjolska • Finska • Njemačka <p>Zajednički izazovi i naučene lekcije</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koordinacija i provedba • Praćenje i evaluacija • Uključivanje civilnog društva • Različite vrste i strukture za sudjelovanje • Različite perspektive i očekivanja državnih i nedržavnih tijela • Izazovi <p>Osoblje i proračun za mehanizme koordinacije</p>
VRIJEME:	4 sata
POTREBE SUDIONIKA/CA:	Sudionike/ce je potrebno upoznati s ulogama različitih tijela relevantnih za suzbijanje nasilja prema ženama kao i obvezama RH, a sukladno članku 10 Istanbulske konvencije.
MATERIJALI I OPREMA:	Računalo, projektor, pokazivač, prezentacija
METODE RADA:	Predavanje uz prezentaciju Grupna diskusija
REZULTATI AKTIVNOSTI:	Sudionici su upoznati s ulogom multisektorskih i regionalnih timova kao i obvezama RH prema članku 10 Istanbulske konvencije. Sudionici su upoznati s primjerima dobre prakse iz drugih EU država.

○ **Treći trening**

NAZIV TEME:	<u>Pristup prevenciji, borbi protiv nasilja i zaštiti temeljen na ljudskim pravima i stavljanje žrtve u središte postupaka i procesa</u>
SADRŽAJ:	<p>Poštivanje prava na privatnost i pravo da se ne podvrgne nasilju</p> <p>Identificiranje i poštivanje potreba i prava žrtava</p> <p>Zaštita i podrška djeci</p> <p>Izgradnja povjerenja žrtve u sustav</p> <p>Pravo na privatnost i zaštitu podataka</p> <p>Oснаživanje i holistička podrška žrtvi</p> <p>Holistička i koordinirana podrška</p> <p>Sekundarna viktimizacija</p> <p>Okrivljavanje žrtve</p> <p>"Hipoteza pravednog svijeta"</p> <p>Teorija pogrešaka atribucije i teorija nepovredivosti</p> <p>Učinci okrivljavanja žrtve</p> <p>Stockholmski sindrom</p>
VRIJEME:	4 sata
POTREBE SUDIONIKA/CA:	Da bi sudionici bili u mogućnosti pružiti kvalitetniju pomoć žrtvama rodnouvjetovanog nasilja iste je potrebno upoznati s pravima same žrtve te ih naučiti kako baš žrtvu staviti u središte postupka i procesa.
MATERIJALI I OPREMA:	Računalo, projektor, pokazivač, prezentacija
METODE RADA:	Predavanje uz prezentaciju Grupna diskusija
REZULTATI AKTIVNOSTI:	Sudionici su naučili identificirati i poštovati prava žrtava.

○ Četvrti trening

NAZIV TEME:	<u>Primjena Konvencije za dionike/ce sustava podrške ženama žrtvama nasilja</u>
SADRŽAJ:	<p>Pregled konvencijskih zahtjeva materijalnog i procesnog prava u pogledu zaštite od nasilja nad ženama</p> <p>Pregled prakse Europskog suda za ljudska prava u pogledu obaveza države u prevenciji i sankcioniranju nasilja nad ženama</p> <p>Pregled domaćih pravnih normi i prakse u zaštiti od nasilja nad ženama</p> <p>Načini tumačenja i primjene odredbi Istanbulske konvencije na pozitivne norme domaćeg prava</p> <p>Postojeća praksa i zahtjevi Istanbulske konvencije u pogledu seksualnih delikata</p> <p>Zaštita djece žrtava i svjedoka nasilja</p> <p>Specifični zahtjevi vezani uz postupanje pravosudnih tijela</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sudska diskrecija • Stereotipizacija žrtve u sudskim postupcima • Osiguravanje pristupa usmjerenog na žrtve
VRIJEME:	4 sata
POTREBE SUDIONIKA/CA:	Sudionike je potrebno upoznati s pravnim okvirom vezanim uz sustav podrške ženama žrtvama nasilja; iako se nužno ne radi o pravosudnim djelatnicama vrlo je bitno upoznati sudionike s pravnim okvirom jer ključ međusektorske suradnje leži u poznavanju rada i ingerencije svih dionika sustava.
MATERIJALI I OPREMA:	Računalo, projektor, pokazivač, prezentacija
METODE RADA:	Predavanje uz prezentaciju Grupna diskusija
REZULTATI AKTIVNOSTI:	Sudionici upoznati s pravnim okvirom i postojećom pravnom praksom unutar sustava podrške ženama žrtvama nasilja.

○ **Peti trening**

NAZIV TEME:	Primjena Konvencije s naglaskom na radu policije, a s fokusom na zaštitu žrtve i prevenciju re-viktimizacije
SADRŽAJ:	<p>Prvi poziv: policijski dispečer</p> <p>Tehnike razgovora sa žrtvama (ženama, djecom) i počiniteljima</p> <p>Opća razmatranja u interakciji sa žrtvama i počiniteljima</p> <p>Na mjestu incidenta - procedure</p> <p>Provođenje razgovora o žrtvama i izbjegavanje sekundarne viktimizacije</p> <p>Ambivalentni stavovi i ponašanje žrtve u interakciji s policijom</p> <p>Postupanje prema osumnjičeniku (ako je prisutan u kući)</p> <p>Intervjuiranje djece</p> <p>Istraga, prikupljanje informacija i izvješćivanje tužitelja</p> <p>Procjena rizika i upravljanje rizicima</p>
VRIJEME:	4 sata
POTREBE SUDIONIKA/CA:	Sudionike je potrebno upoznati s načinom rada policije i obavezama u primjeni Konvencije, a s ciljem zaštite žrtve i prevencije re-viktimizacije. Od izuzetne je važnosti da svi dionici sustava imaju uvid u rad drugih dionika kako bi bolje razumjeli proces pružanja podrške ženama žrtvama te na taj način unaprijedili međusobnu suradnju.
MATERIJALI I OPREMA:	Računalo, projektor, pokazivač, prezentacija
METODE RADA:	Predavanje uz prezentaciju Grupna diskusija
REZULTATI AKTIVNOSTI:	Sudionici upoznati primjenom Konvencije u radu policije s ciljem zaštite žrtve i prevencije re-viktimizacije.

○ Šesti trening

NAZIV TEME:	<u>Primjena Konvencije u radu centara za socijalnu skrb s fokusom na prevenciju i postupanje sa žrtvama nasilja, te metodologijama za procjenu rizika</u>
SADRŽAJ:	<p>Uvod u Konvenciju: Preventivni i protektivni mehanizmi u domeni centara za socijalnu skrb</p> <p>Identificiranje čimbenika rizika</p> <p>Procjena rizika</p> <p>Planiranje sigurnosti</p> <p>Dobra praksa u procjeni i upravljanju rizicima</p> <p>Fokusiranje na čimbenike rizika i planiranje sigurnosti uz podršku timova s više agencija</p> <p>Uloga specijaliziranih žrtava ili službi za podršku žena</p> <p>Uloga nezavisnih zastupnika žrtava</p> <p>Podrška djeci koja su svjedoci nasilja</p> <p>Rješavanje pritužbi i poštivanje žrtava kao stručnjaka vlastite situacije</p> <p>Poštivanje ljudskih prava žrtava i zaštita podataka - temeljna načela razmjene informacija</p> <p>Izgradnja snažnog partnerstva - rješavanje sukoba i napetosti u radu više agencija</p> <p>Rješavanje nedostataka u sustavu i jačanje kapaciteta za pružanje podrške</p>
VRIJEME:	4 sata
POTREBE SUDIONIKA/CA:	Sudionike je potrebno upoznati s primjenom Konvencije u radu centara za socijalnu skrb s ciljem boljeg razumijevanja svih dijelova samog sustava, a vezano za prevenciju i postupanje sa žrtvama nasilja te metodologijama za procjenu rizika.
MATERIJALI I OPREMA:	Računalo, projektor, pokazivač, prezentacija
METODE RADA:	Predavanje uz prezentaciju Grupna diskusija
REZULTATI AKTIVNOSTI:	Sudionici upoznati primjenom Konvencije u radu centara za socijalnu skrb s ciljem boljeg razumijevanja svih dijelova samog sustava.

Ova je publikacija financirana sredstvima iz Rights, Equality and Citizenship programa (2014.-2020.) Europske unije. Sadržaj ove publikacije predstavlja stajalište udruge B.a.B.e. Budi aktivna. Budi emancipiran. te je njihova odgovornost. Europska komisija nije odgovorna za upotrebu informacija koje se koriste u istoj.

Ova publikacija kreirana je uz financijsku podršku Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske. Stajališta izražena u ovom letku isključiva su odgovornost udruge B.a.B.e. Budi aktivna. Budi emancipiran. i ne odražavaju nužno stajalište Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske.

Ova publikacija kreirana je uz financijsku podršku Grada Zagreba. Sadržaj ove publikacije u isključivoj je odgovornosti udruge B.a.B.e. Budi aktivna. Budi emancipiran. i ni pod kojim se uvjetima ne može smatrati kao odraz stajališta Grada Zagreba.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za ravnopravnost spolova

Sadržaj ove publikacije predstavlja stajalište udruge B.a.B.e. Budi aktivna. Budi emancipiran. te je njihova odgovornost. Europska komisija nije odgovorna za upotrebu informacija koje se koriste u istoj.